

SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991 - SREČNO 1991

PROGRAMSKA KONFERENCA SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE SLOVENIJE

Široko zastavljen

V soboto, 24. novembra je bila celodnevna konferenca SDSS v situaciji, ko je SDSS ena od oblastnih DEMOSovih strank – in posebno naloga v prihodnjih mesecih. Dnevni red je predstavljal široko zastavljen program s težiščem na vprašanih, ki se jih dotika nova ustava.

Pučnikov uvodni referat je opredelil pet sklopov vprašanih:

(1) **Socialdemokrati in DEMOS:** bistven sklep je bil, da smo SDSS zanesljiv partner in da bomo vztrajali skupaj najmanj dokler ne bodo izpolnjene volilne obljube – nato pa preverili možnost nadaljnega skupnega nastopanja. DEMOS je sedaj edini način za uveljavljanje zastavljenih ciljev. Razprava je potrdila to izhodišče z zahtevo, da SDSS ne more odstopati od svojih načel niti pristajati na pretirane zahteve drugih strank, kadar bi to lahko pomenilo posledice za zaposlenost ali standard ljudi.

(2) **Socialdemokrati in opozicija:** smo za korektno odnose, želimo odriniti preteklost in delovati na osnovi spoznanja, da imamo politične nasprotnike ne pa sovražnikov. Nuje je sporazum o vseh bistvenih vprašanih, ki so pred nami (plebiscit, samostojnost, obnova slovenskega gospodarstva). Priča smo pobudam, da bi si druge stranke nadele ime »socialdemokratska«. Naj pridejo in naj sprejmejo nas program!

(3) **Mednarodni stiki:** zelo smo dejavni posebno s strankami, ki delujejo v okviru Socialistične internacionale in Konfederacije socialdemokratskih strank srednje in vzhodne Evrope.

(4) **Jugoslavija:** prijateljski odnosi ob uveljavljanju suverenosti in samostojnosti Slovenije.

(5) **Prioritetne naloge:** gospodarska vprašanja, vprašanja soodločanja v podjetjih, organizacija sin-

dikatov, delovni čas v odnosu do brezposelnosti in ekologija kot del gospodarske dejavnosti (vključevanje stroškov sanacije).

Napovedan referat dr. Mencingerja je odpadel in spet ni bilo prilike, da bi konferenca opredelila svoje stališče do gospodarskih vprašanj. Ta so se sicer pojavljala v obširni razpravi, ni pa bilo enotnega, celovitega in zaključnega programa, ki bi ga stranka z večjo zavzetostjo zagovarjala, poslanci pa na različnih nivojih izvajali. Kot nadomestilo za izpadli referat je bil sprejet sklep, da bo prihodnja konferenca posvečena samo razvojnim problemom Slovenije.

Ostali referati so se dotaknili lastninjenja, osnutka slovenske ustave, zaščite socialnega položaja delavcev in politike SDS do sindikatov.

V razpravi je sodelovalo 22 razpravljalcev, ki so podprli osnovna izhodišča referatov in opozarjali na najbolj prereče probleme. Na prvem mestu je bilo vedno gospodarsko, ne politično stanje, in zahteve, da mora stranka temu posvetiti veliko večjo pozornost, določiti načela in jih z večjim angažiranjem in večjo prodornostjo poslanecev – posebno v republiškem parlamentu – tudi izvajati. Ostali aktualni problemi so se dotikali izobraževanja, priseljevanja v Slovenijo, odnosov z Italijo, demilitarizacije, kadrovske politike, vključevanja v sindikate, prostorske politike in gozdarstva. Razprava je bila živahna z mnogo domislicami in iskrami (»človek med tridesetim in šestdesetim letom je lahko samo socialdemokrat ali pa je z njim nekaj narobe; nasvidenje (na prihodnji konferenci) v svobodni Sloveniji«).

Organizacijska vprašanja so bila namenjena notranji organizaciji stranke (delovanje Strokovnega

in Predstavnškega sveta oz. Poslanskega kluba, pretek informacij, članarina (ki je po novem 30,00 din) in Statut.

Razprava okrog dveh točk Statuta (ki je bil sicer soglasno sprejet) je pokazala, da bo v prihodnje pomembno vlogo igralo spoštovanje programa stranke, nove pobude pa bo potrebno najprej opredeljevati v stranki sami!

Velik del popoldanskega zasedanja je bil posvečen problemom okrog dogajanja v SDSS v Mostah (g. Plahutnik). Cela afera je neprijetna iz najmanj dveh razlogov: prvič, da mladi stranki povzročajo zelo neprijeten vtis v javnosti ob vseh drugih res pomembnih vprašanih, ki jih mora stranka reševati, in drugič, da se z zadevo ukvarja vrsta ljudi, ki so prišli v stranko, da ji nesebično pomagajo, ne pa da se ukvarjajo z obtožbami, grožnjami, ovadbami, itd. G. Plahutnik, ki je bil na konferenci prisoten se je zelo neprijetno branil pred jasnimi in konkretnimi obtožbami (finančne narave). Izključitev g. Plahutnika in petih moških članov iz SDSS, ki je sledila, je bila sprejeta z 90% večino. Bolj mučno je bilo nadaljevanje. Razprava se je obrnila proti g. Andreju Magajni, ki je bil sicer zelo aktiven član visoke sekcije SDSS – z obtožbo o nekorektnem ravnanju v primeru Plahutnik in z ugotovitvami, ki so opozarjale na prizvok frakcijskega izstopanja v njegovih nedavnih (nespretno zastavljenih) – javnih nastopih. V odgovorih na obtožbe je bil po mnenju delegatov premalo prepričljiv in nedosleden. Med konferenco se je sestalo predsedstvo, sprejelo sklep o izključitvi, ki ga je nato konferenca z veliko večino potrdila.

Nepristransko opazovalcu, ki niti ne pozna vseh dosedanjih dogajanj, se po tej konferenci in po vsem izrečenem vsilujeta dva zaključka:

1 **Vsi kandidati za poslance na občinskem, mestnem in republiškem nivoju morajo z svojo kandidaturom pred ljudi (volilce), jih prepričati in biti za svoje delo njim odgovorni.** Nobene strankarske liste in računice pri prihodnjih volitvah tega ne morejo in ne smejo nadomestiti.

2 **Pokazalo se je, da ima dr. Pučnik polno in nedeljeno podporo ter za seboj vrsto zagnanih in sposobnih ljudi vseh starosti in vseh strok, ki kažejo, da je stranka dobro profilirana, ve kaj hoče in je to tudi sposobna doseči.** **DUŠAN FATUR**

LIBERALNO-DEMOKRATSKA STRANKA

Nov statut in ime

Desetega oktobra je bil pod motom »DEMOKRATSKA ALTERNATIVA BREZ KRIZA IN MEČA«, v Zagorju prelomni kongres stranke.

Začel se je kot 14. kongres ZSMS-LS, po sprejemu novega statuta in imena stranke pa nadaljeval kot 1. kongres LIBERALNO-DEMOKRATSKE STRANKE. Tako se je nekdanja mladinska organizacija predvsem nazven otesla neposredne povezanosti z bivšim sistemom in njegovimi ostanki. Liberalno-demokratska stranka se ne sramuje svoje ZSMS-jevske preteklosti, temveč ravno nasprotno. ZSMS je s svojim delom v zadnjih nekaj letih, kot praktično edina stalna opozicija v sistemu, ki opozicije sploh ni priznaval, veliko doprinesla k ponovni slovenski pomladi. Liberalno-demokratska stranka je logično nadaljevanje tega dela. S sprejemom manifestata liberalizma in programskih resolucij, Liberalno-demokratska stranka uresničuje idejo liberalizma na slovenskem in napredne evropske miselnosti.

Spoštovani člani Liberalno-demokratske stranke!

Skladno z novim statutom, se v Ljubljani pripravljajo reorganizacija stranke. Obveščamo vas, da bodo v začetku januarja 1991 zbori članov občinskih in mestnega odbora, na katerih bomo sprejemali nova pravila o delovanju in izvolili nova vodstva odborov. Postopki evidentiranja za vse funkcije v občinskem odboru LSD Ljubljana Vič-Rudnik so odprti do konca decembra 1990, kandidate pa lahko predlaga vsak član stranke.

V pričakovanju nadaljnega dobrega sodelovanja vam želimo srečne, vesele in mirne praznike ter veliko uspehov v letu 1991!

Občinski odbor LDS
Ljubljana Vič-Rudnik

Zaupanje v demokratsko preno

Odločanje za samostojnost

Socialisti v občini smo na svojem predsedstvu razpravljali o aktualnih dogajanjih v Sloveniji. Osrednja politična tema je vsekakor bil plebiscit. Predvsem smo si bili enotni v podpori republiškega vodstvu, da je soppodpisnik sporazuma političnih strank in poslanskih skupin skupščine Republike Slovenije o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republik Slovenijo. Vse stranke in poslanske skupine v skupščini Republike Slovenije se morajo zavedati zgodovinskega pomena odločanja za samostojnost na plebiscitu. Plebiscitarna opredelitev za samostojno in neodvisno državo Slovenijo je lahko samo integralno dejanje slovenskega naroda, zato ne more ineti in tudi nima pravice, da bi ga izvajala in izvedla ena sama stranka ali koalicija, saj je ta odločitev zgodovinskega pomena za ves slovenski narod. Ob razpisu plebiscita, ki naj na temelju trajne in neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe in v skladu z določbami mednarodnega pakta o državljanjskih in političnih pravicah ugotovi ljudsko voljo, ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki iz tega izhajajo. S plebiscitno

izraženo voljo naj Slovenija končno postane suverena demokratska, pravna in socialna država. Temeljila bo na človekovih pravicah, na delu in podjetništvu, na socialni pravičnosti in varnosti za vse, na ekološki odgovornosti ter na najboljših slovenskih in evropskih tradicijah. V tem smislu bo razvijala politično parlamentarno demokracijo in na ravni sodobnih spoznanj varovala državljanske pravice, ustvarjala lasten gospodarski sistem, vodila svojo ekonomsko politiko in samostojno razpolagala z ustvarjenim dohodkom.

Izhodiščem izobraževalne politike ob rob

Pri obravnavi izhodišč izobraževalne politike v Sloveniji smo celovito podprli republiška stališča, saj menimo, da je izobraževalna politika ena od preizkusnih kamnov vsake, pa tudi strankarske politike.

Socialistična stranka se bo še naprej zavzemala za demokratizacijo šolskega sistema. Menimo, da je to v času, ko se povsem zanemarljivo strokovno javnost in

civilno družbo, ko se ponujajo modeli povsem podržavljenega izobraževanja, še posebej pomembno. Vladno koalicijo podpiramo v prizadevanjih, da se ustvarijo pogoji za kvalitetno državno šolo, dostopno vsem, po možnosti čim bolj brezplačno. Vendar terjamo, da se zagotovi ustrezna strokovna avtonomija šol, saj je to eden izmed bistvenih pogojev za hitrejšo spreminjanje šolstva. Zavzemamo se za povečanje deleža družbenega proizvoda za izobraževanje, ker je potrebno predvsem okrepi vlaganja v razvoj izobraževanja, ob tem pa je treba vsaj ohraniti sedanjo raven vlaganj v razvoj izobraževanja, ob tem pa je treba vsaj ohraniti sedanjo raven zagotavljanja socialnih funkcij šole. Smo za definicijo na temelju znanja in uspešnosti, nismo pa za diferenciacijo z golo selekcijo predvsem na socialni podlagi.

Cilj izobraževalne politike na Slovenskem mora biti zviševanje izobrazbene ravni prebivalstva, uveljavljanje evropskih standardov znanja, uveljavitev koncepta permanentnega izobraževanja, izgradnja sistema izobraževanja, ki bo omogočal vsakemu posamezniku, da razvije svoje sposobnosti in da doseže najvišje stopnje izobrazbe, ki jo je sposoben doseči. To pa bo mogoče, če bo šola bolj strokovno avtonomna in zato odgovorna za svoje delo in stimulirana za inovacije. To preprosto pomeni, da bi Slovenija z dvemi milijoni prebivalcev ne more privoščiti slabega šolstva z nizkimi standardi in zahtevami šolstva, ki bi bilo zgolj v funkciji socializacije.

Za doseganje teh ciljev bo potrebno vzpostaviti sistem eksternega ocenjevanja kot preverjanje rezultatov izobraževanja namesto dosedanjega nadzorovanja pedagoškega procesa, v vzpostavitvi sistema izpolnjevanja in napredovanja učiteljev ter v večjih vlaganjih v razvoj izobraževalna in zagotavljanja učne opreme, učbenikov in učne tehnologije s katero bo mogoče posodabljeni učni proces.

Gospodarstvo v luči SKD

bogata). Razvijati tržno gospodarstvo z različnimi lastninskimi oblikami. Vsaka slovenska pokrajina ima svojo značilnost, zato k vsaki pokrajini spada tudi specifična panoga gospodarstva. V preteklosti pa so politične tovarne rasle tdi tam kjer niso imele niti najmanjše možnosti za obstoj. Zemlja naj se obdeluje, saj je hrana precej draga, pozidava pa naj se le obrobje. Tudi naravne vire je potrebno smotno uporabljati, kajti zavedati se moramo, da sos generacije tudi še za nami.

Podpirati podjetništvo in obrti, ki jih v Sloveniji skoraj ne poznamo več. Obrti so izginile z uvedbo usmerjenega izobraževanja. Nekoč je bila Slovenija znana po dobrih obrtnikih. Danes niti vasi niti mesta nimajo več tistih osnovnih obrti, ki so potrebne v vsakdanji rabi.

Tudi visokošolske ustanove so nam dale premalo dobrih strokovnjakov. Namesto dobrih ekonomistov smo dobili samoupravljajce, namesto komercialistov politične delavce in še se bi lahko naštevalo. Ni čudno, če nam je menadžerstvo in principi tujega kapitala tako

tuje. Preoblikovati univerzo tako, da nam bo dajala dobre gospodarstvenike in strokovnjake.

Obrtnikom pa dati vso možnost uveljavljanja. Preveč smo v preteklosti prisegli na nezavistnost Jugoslavije, na slovenijo pa smo pozabljali. Polovica Slovenije je gospodarsko nerazvite, tretjina pa popolnoma. Tudi za našo občino ne moremo ravno trditi, da je pretirano bogata in gospodarsko stabilna pa čeprav sodimo med ljubljanske občine.

Uvajanje tujega kapitala je lahko v redu, lahko pa dvorezen meč. Z uvajanjem tujega kapitala do neke točke rešujemo zavoženo, nujno pa pušča posledice, ki so zelo boleče. Pojavlja se presežek delavcev, kajti tuji kapitalist bo za isto proizvodnjo potreboval manj delavcev z uvajanjem moderne zahodne tehnologije. Vprašanje nastane, kam z odvečnimi ljudmi. Zahodne države imajo za te ljudi velike sklade, ki skrbijo zanje. Naši skladi so prazni in ljudje nezadovoljni. Socialna problematika se pojavlja v vsej luči in razsežnosti.

Ponovno moramo ovrednotiti delo. Ne več delu čast in oblast, ampak delo ceniti in za narejeno plačati. Razvoj svobodnega podjetništva.

Pravilna davčna politika.

Problem družbene lastnine.

Prehod iz megalomanskega industrializma v gospodarsko strukturo, ki bo upoštevala značaj in možnosti Slovenije. **JANEZ REMŠKAR**

Inventura javnih občil v volilnem letu 1990

Demokracija bo dala prave rezultate takrat, ko bo prodira v vse pore našega skupnega življenja. Lahko bi jo torej primerjali z našim zdravjem. Taka področja so tudi javna občila, saj omogočajo najosnovnejšo vez med nami. Zato ni čudno, da je propadli sistem vse do konca dosledno skrbel, da so bili zanesljivi ljudje na prvih mestih. S tem pa se je izgubil pomen informiranja in prevladovalo predvsem propagiranje. Naklade oziroma zanimanje pa so si mediji ohranjali predvsem z objavami škandalov in kriminala s tem pa se je tudi nekako pačila in se še realna slika naroda. Tak odnos do medijev nas je pripeljal v to, da občani beremo in poslušamo površno in iz navade. Lahko bi rekli, da smo »dresirani« na obliko izražanja, bistvo vsebine pa spregledamo, kot da ni namenjen tudi nam.

Za tako stanje pa povsem upravičeno lahko krivimo medije, saj velika večina le teh ostaja zadaj (v prejšnjem sistemu dela) in deluje nekako tako, kot bi delovala danes skupščina v stari sestavi.

Prav tu je vzrok, da mediji ne naredijo tiste koristi za slovensko Državo, pač pa marsikateri dobesedno netijo spore med strankami ali ljudmi. Dokazov za vse gornje trditve se je nabralo dovolj in take razmere so pripeljale do tega, da moramo biti danes istočasno delavci ali kmetje, politiki in še novinarji, saj nas poklicni novinarji vse prevečkrat izzirajo in dušijo objektivne informacije z ene strani, svoje nekdanje gospodarje pa pretirano napihujejo in dvigujejo.

Tudi v medijih se tako pojavlja kronični primer Snage, ko stari novinarji blokirajo alternativno poročanje in čvrsto držijo v rokah medije. Seveda pri nas nikogar ne obsojamo. To je otroška bolezen demokracije in tudi v Rusiji, ki je precej močnejša in večja od Slovenije, v zadnjem času pokajo šivi molka o posledicah Černobila.

Ta bolezen je torej ozdravljiva. Čas zdravljenja pa drago plačuje slovenski narod in ne alternativa. Seveda obstajajo tudi svetli primeri, ki so lahko marsikomu vzgled.

Lep in zgledovnan vreden primer je prav gotovo glasilo občine Ljubljana Vič-Rudnik NASA KOMUNA. Urednica Janja Domitrovič omogoča objavo člankov vsem, ki so pripravljeni pisati in šele ob takem načinu dela lahko trdimo, da LAHKO PIŠEJO VSI LJUDJE O LJUDEH ZA LJUDI. Torej je rešitev edino v SKUPNEM ČASOPISU, ki ima resnično Nevtiralno vodstvo sestavljeno iz pravih strokovnjakov in ne politikov. Tako bi imeli približno enak dostop in to bi bil pravi poligon za usklajevanje in iskanje najboljših skupne poti.

Stranke naj bi bile le sredstvo za dramljenje in spodbujanje občanov. Težnja k boljši skupni domovini, pa bi nas morala združevati v stranko »Prijateljev, ki dobro v srcu mislijo«, kot je želel že Prešeren ter na narodne izdajalce, ki mislijo najprej in povsod le na svoje materialne koristi na račun družbe.

V upanju, da se bomo že v novem letu srečevali kot res pravi prijatelji Vas pozdravljajo ODBORNIKI SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE LJUBLJANSKIH OBČIN.

DRAGO STANOVNIK